Ч. 32. Чернівцї, середа дня 16. (29.) марта 1905 р. Рочник XXI.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ що середи, пятницї і недїлї, з тижневим додатком „РУСКА РАДА“.

Редакция, адміністр. і експедиция при улици Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“ разом з „Рускою Радою“:

на цїлий рік . . . . . 20 К. — с.
„ пів року . . . . . 10 „ — „
„ чверть року . . . . 5 „ — „
„ місяць . . . . . 1 „ 70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

Економічний стан російского мужицтва.

Пропаща війна з Японїєю що раз то більше приближує цїлковиту економічну руїну Росиї. Росия се край головно рільничий, вбогий на капітал, із молодою індустриєю. Під абсолютним режімом, що цїхує ся екстензивною, авантурничою полїтикою, корупциєю правительства, яке глухе на потреби населеня, дбало тільки про свої воївничі цїли, попадали верстви народні крок за кроком що раз глубше в материяльну і культурну пропасть. Для своїх фінансових і военних спекуляций потребувало російске самодержавне правительство безлїчи покладного гроша в державних касах, яким тепер величає ся російский мінїстер фінансів Коковцев. До сего йшли російскі фінансісти послїдних лїт двома шляхами: 1. добували за границею пожички, а 2. накладали на населенє що раз тяжші податки. Те саме населенє мусїло рівночасно платити заграници суменні гроші в видї процентів чужим вірителям. Щоби спинити відплив російского гроша заграницю хопили ся російскі полїтики не до раціонального піклованя власним промислом, а до наївного меркантилїзму, ставлячи незвичайно високі оплати від ввожуваних заграничних виробів, через що треба було протеґованим краєвим фірмам оплачувати нечувані суми за далеко гірші вироби. Прим. анґлїйскі фабрики хотїли для сибірскої желїзницї доставляти шини по 70 коп. за пуд; тимчасом правительство заплатило своїм піклованцям за пуд шин по 2 рублї; за шини переплачено за послїдну добу будови жел. держ. 151 мілїонів рублїв. Після обчислень мінїстерства фінансів видало прим. російске населенє за вироби бавовняні за один рік 123 мілїонів рублїв більше, чим би яло ся. За сей протекціонїзм доплачує російске населенє річно 700 міл. рублїв. Розуміє ся, що львину пайку сих гроший платить селяньство, якому дає ся в знаки ще й дорожня рільничих машин, яка випливає із звісної вже митової полїтики російского правительства.

Жажда грошевих засобів каже російскому правительству всїми силами перти рільничі верстви до вивозу збіжа за границю.

Мінїстер фінансів Вшинеґрадский висловив ся в голодовім 1891 р. ось як характеристично: „Самі не будемо їсти, а будемо вивозити.“ І справдї російске рільництво виказує значний експорт: в перших 4 місяцях 1904 р. вивезено за границю 167·4 міл. пудів збіжа. Але се не природний вивіз, се силуваний вивіз мужиків, які не мають що їсти, не мають чим заплатити нечуваних податків, не можуть продавати збіжа на своїх торгах через установленє деференцияльних тариф. Податковий угнїт російского мужика промовляє переконуючо із отсего обрахунку російского статистика: богата мужицка родина, що має 1000 кор. річного доходу мусить платити третину сего на податки!

Щоб розуміти долю російского мужика треба глянути ще й на те, що єго цїле господарованє дає крайно оплакані добутки. Правда, перес. випадає на кожду мужичу голову в Росиї більше землї, як у западноевропейских країнах. На кожде господарство припадає прим. в Росиї 12·5 десятин (1·0925 ha) коли прим. у Франциї три четвертини мужицких господарств досягає тільки до 5 десятин. Але російска десятина дає річного збору мізерних 39 пудів (по 16·38 кґ.) збіжа, рівночасно коли той сам простір дає в Анґлїї 122, північній Америцї 81, Франциї 70, Нїмеччинї 75 а навіть в Австриї 70 пудів. Колиж взяти в рахубу те, що одну пяту часть збору треба обернути на засїв, що богато землї стоїть облогом то правдивий збір із одної російскої десятини винесе ледви одну третину збору із десятини францускої або і австрийскої. Земляж дає в Росиї такі малі збори тому, що вона зовсїм виявовіла. Крайне убожество селянина не дає єму можности погноїти єї, бо не має худоби. В роцї 1851 припадало на одну голову 31·0 худоби а 1880 лиш 30·0 і спадає се число що раз нисше так, що на 1000 десятин є всего 24·4 худоби рогатої, 17·0 коний, 38·1 овець і 91 свиний, хоч би повинно бути при конях 30 проц. більше, а при прочій худобі ще в пятеро тілько.

Коли порівнати висоту консумциї населеня по иньших краях, із тим, що з'їдає пересїчно кождий мешканець Росиї, то аж тодї побачимо, що російске населенє в чистій нуждї і голодї. Ось в Сполучених Державах консумує пересїчно кожда людина 62 пудів, у Нїмеччинї 26 пудів, в Анґлїї 26 пудів, а в Франциї 34 пудів збіжа при незвичайно великій консумциї мяса й иньших средств споживних, а в Росиї, де мяса їсть ся дуже мало припадає на кожду голову всего 18 пудів їди. Для пізнаня властивого стану річий, треба зважити що сї дати подаючі пересїчну консумцию російского населеня є в дїйсности при мужиках далеко страшнїйші. Розуміє ся, що серед таких обставин мужицтво деґенерує ся, приріст населеня слабне квантітативно і квалїтативно, бо ось за послїдних 7 лїт піднесло ся число неспосібних до військової служби о 14 і пів проц. на сто!

Отсе той рай мужицкий, до якого вислатиб раді наш нарід наємні рублелюби, марні колїсцята в потворній машинї шпіонажі і інтриґантства російскої бюрократиї. Але тріщуть вже стїни російскої тюрми, вона розвалить ся і в руїнах погребе виновників сего народного горя враз із усїма гончими, що гасять із усїєї сили сьвітло волї і свободи російского люду.

Із буков. краєв. товариства для охорони звірят.

Вельми сумною, а заразом дуже характеристичною появою наших часів є число молодечих проступників, яке зростає в застрашаючий спосіб. Перших злочинів допускають ся вони на домашних звірятах. Богато часописий підносить з жалем сю сумну обставину і шукає за способами, якими би мож сему запобічи. Найблисшим средством до сего було-б поборювати безсердечність в поводженю із домашними звірятами, Але де і як єї треба поборювати? Отсими двома питанями займає ся безперервно управа товариства. Як довго та груба безсердечність буде проявляти ся в найширших верствах населеня, так довго будуть єї перебирати дїти в зародї від своїх родичів, крім сего будуть лихі приміри перших те почуванє розвивати, через спровола споживану отрую будуть їх душа й думки притуплювати ся, аж замруть зовсїм.

Товариство для охорони звірят мусить про те стреміти до того, щоб спинити масову безсердечність люду. Чи-ж се можливе? Певне, але тільки тодї, як в першій лїнїї всї державні і недержавні чинники будуть змаганя товариства кріпко підпомагати, а як в другій лїнїї й інтелїґенция виступати ме енерґічно проти всего, що разить єї почуваня.

Закорінену в народї брутальність можна буде викорінити, але на те треба богато, богато часу, желїзної витревалости і непохитної надїї, що сей тип чоловіка мож буде час за часом нївечити, аж вкінци витворить ся новий тип чоловіка — людяний чоловік.

Тож всї люди, що думають людяно повинні твердо держати ся отсих трох основних точок і без страху й зневіри прямувати до нашої цїли. Побідити колись мусимо! І ту брутальність, що одідичена в зародї дрімає в дитинячій душі можна здавити в розвитку через

Українська вистава образів, різьб та плахт у Львові.

(Враженя, спостереженя, уваги).

I.

Коли перший раз вичитав я в часописях наших вістку про приготованє вистави образів та різьб українських заходом „Товариства прихильників української науки і штуки“ у Львові, — то від разу незвичайно зрадїв вісткою тією, зацїкавив ся тим дїлом дуже горячо і не меньш щиро сердив ся на лиху долю, що приневолила мене пробувати постійно досить далеко від місця, де саме тепер готовить ся така поважна вистава! Небавом зайшли однак такі обставини, що і менї пощастило ся заглянути до Львова, розглянути ся в доробку артистів наших і — відтак вже — подїлити ся з читачами „Буковини“ моїми враженями, спостереженями та увагами.

По переступленю порогу до першої салї виставової віднїс я дуже прикре почутє! „Не те, братчику, не те!“ — погадав собі порівнуючи в памяти львівський сальон артистичний з пражським або краківським. Кімнати досить малі, невигідні, а передовсїм — темні. Нї образів, як слїд, примістити тут не годен і оглянути їх часом відповідно — в тих обставинах — трудно.

Щож робити? Констатує людина, що всьо се дїєть ся у Львові, зживає ся згодом, привикає, забуває. Забуває тим скорше, коли так, як я, найдеть ся вже в двох перших салях з своїми добрими знакомими. Були ними для мене всї майже образи т. зв. „краківської школи“. Гляджу: той сам „Смуток“ Жука, що бачив я його давнїйше, той сам портрет молодого Жеромського, що змалював його Бойчук (лише котика маленького не стало; підріс занадто, заки мож було докінчити маляреви образ) і т. д., і т. д... Новим за те Сосенко, Красицький, Макушенко та ще дехто. Годилоб ся тепер розказати дещо про кождого артиста, коли вже не про кождий образ. Не зроблю однак сего ізза богатьох причин. Передовсїм тому, що — по моїй гадцї — се на нїчо не придало-б ся. Імена авторів та назви образів, хотяйби із яким-таким поясненем або описом — се ще не справоздане! Тут треба-б доконче змалювати враженє, яке викликує в души цїлість, треба-б передати сю атмосферу, яка витворюєть ся в виставових салях і так нерозривно вяжеть ся з виставленими річами. Ясна річ, може бути на виставі множество образів — а цїлість з них не вийде. Мож оглянути сотки різьб, пейсажів, портретів, орнаментів, рисунків і т. д., а мимо те вийти відтак без нїякого загального враженя.

Що-б не розводити ся надто, скажу від разу, що остання українська вистава робила враженє що найкрасше. Се не фраза, анї самодурство, нї безкритичний патос немудрого патріотизму, (я бачив немало чужих вистав, деякі справдї незвичайно цїкаві і поважні), — се таки нїчим иньшим, лише почутєм справедливости подиктована правда! Без найменьшої пересади треба признати, що з поміж всїх (коло 100) виставлених там образів найбільш строгий судия артистичний не міг би вибрати анї одного (за сї слова беру радо відвічальність), якому не дїстало-б ся місце на кождій иньшій виставі. На неодній виставі краківській (exclus. вистави товариства: Sztuka) доводилось менї бачити річи, що рішучо не дорівнують навіть слабшим образам з української вистави львівської. Коли звернеть ся належну увагу на те, як молодою є малярська штука наша в порівнаню хотяйби з польською та російською, — тодї сей факт набере властивого осьвітленя і значіня. Вибір був такий щасливий, що цїла вистава робила незвичайно добре враженє. Не відчувало ся того, що образи стягнути було треба з ріжних сторін Европи, що зложили ся на те всякі люди, всяких напрямків, розумінь, часів, не було розбіжности, а противно здавати могло ся, що отсе істнує від десятків лїт сталий кружок українських артистів, які зжили ся вже і самі хоч ріжні, та все-ж таки витворили свій спільний характер, спільну артистичну культуру. Словом, на мене робила вистава львівська таке враженє, як би се не була перша, велика, репрезентацийна українська вистава, а вистава специяльно дібраних артистів, специяльного кружка, вистава, що повторяєть ся що-річно і тому она така гармонїйна, хоч не односторонна, не монотонна.

Думаю, що така гармонїя цї-

відповідне виховане в дома і в школї. Отся остання інституция є тепер вповнї сьвідома своєї поважної задачі, вона впливає через добрі образи дуже сильно на молодечу душу, виростає почуте благородности і краси. До сего треба причинювати ся ще й живим словом. Отся задача спадає на цїлу науку, оттодї й цїла наука релїґії не буде у дїтий механїчним витверджуванем біблїйних гадок, але невичерпаним жерелом, із якого можуть черпати величаву науку християньскої любови. Лиш як в сей спосіб розбудить ся в дїточій души милосердие до нїмих сотворінь, та те нїжне почуване піддержить ся, оттодї лише стане звільна але заразом і тим певнїйше вимирати уподобане до брутальностий, яке є ознакою тупої, безсердечно відчуваючої души. Буковиньске краєве товариство для охорони звірят хоче причинити ся до сего й своєю жертвою через те, що випечатало своїм накладом 10 тисяч штук вірша „До милосердних сердець“, пропаґуючого охорону звірят в мові рускій, волоскій і нїмецкій і передало наклад краєвій радї шкільній з просьбою, щоб вона роздала єго даром між учеників буковиньских шкіл народних і найнисших кляс шкіл середних.

Полїтичний перегляд.

Австрия. На пятничнім засїданю палати послів ухвалено також видати пос. Дашиньского за обиду чести. Відтак на внесене віцепрезидента Кайзера назначено слїдуюче засїдане на понедїлок з порядком дневним: 1) Закон про заборону районованя бураків цукрових, 2) Справа підвод, 3) Закон про похатництво. На понедїлковім і нинїшнім засїданю дискутовано про закон забороняючий районоване бураків цукрових, якого читане відбуває ся вже по раз другий.

Угри. Конференция з Векерлем, котрому мав цїсар поручити утворене кабінету „безбарвного“, не довели до нїчого. А тимчасом цїсар покликав на авдиенцию Кольомана Шелля. Прощо було говорено на авдиенциї, Шелль задержав в таємницї, заявив тілько що цїсар не поручив єму місиї утвореня кабінету. Але так опозиция, як і корона покладають великі надїї на сего полїтика, що вже два рази вивів Угри з клопоту, раз яко мінїстер скарбу 1875, а другий раз підчас замішаня за Банфіого, яко дорадник корони. Велику вагу прикладає ся до покликаня до Будапешту ґр. Szögenei Marischa амбасадора австрийского в Берлїнї, визначного дипльомата, що після „Montags Revue“ вже перед тим переслав коронї мемориял про небезпеченьство роздїлу цлового і військового для держави. Цїсар сподїє ся, що амбасадор потрафить переконати опозицию про надмірність жадань.

Росия. Після донесеня льондоньского бюра Райтера найшла вчера росийска полїция у вимурованім гробі на Повонзкім цвинтари 80 бомб. — В недїлю вечером о год. 8-ій експльодувала на подвірю полїцийної дирекциї в варшавскім передмістю Прага бомба, яка ранила 6 осіб, а між ними дві смертельно. Полїцмайстер Нолькен, якого смерть вже раз сиґналїзовано, поїхав сейчас на місце припадку. Підчас переїзду висляньского мосту кинено на него бомбу, яка Нолькена тяжко ранила. Виновник атентату утїк, а підчас втїканя вбив ще полїцийного аґента, що гонив за ним, аби єго зловити. Чоловік, що виконав атентат на полїцийну стацию попав у арешт, бо вибухаюча бомба завдала рани і єму, так що не зміг спасти ся утечию.

Сербія. Орґан проти заговірників „Опозиция“ розповідає про не аби який скандал, що лучив ся на послїднім двірскім балю в Білгородї. На баль запрошено всїх репрезентантів чужих держав, акредитованих в Білгородї. Вони обіцяли прийти на него в тім переконаню, що там не стрінуть нїкого із проводирів заговору проти короля Александра і королевої Драґи. Але надїї завели їх. Вправдї на вечері не стрінули ся з нїким із заговірників, між якими був і полковник Машін, але се стало ся неминучим на сали підчас танцїв і довело до скандалу. Ось при одній котилїоновій фіґурі мали дансери зібрані по однім боцї салї подати руки дансерам, що стояли по боцї противнім. Підчас того запримітив один із репрезентантів европейских держав, що єму прийшло би ся подати руку заговірникови. Щоб сего не зробити опустив дипльомат балеву салю, а за ним пішли другі дипльомати. Настала немила перерва, серед якої король Петро, що все бачив, сильно поблїд. В ряди танцюючих вскочили швидко молоді люди й заповнили ряди, але дипльомати до балевої салї вже не вернули, тільки остали в однїй із бічних комнат.

„Руский Селяньский Театр“.

Вже дня 4. цьвітня розпічне свою дїяльність Р. С. Т., виставляючи в великій сали музичного товариства народний образ Боракoвского „Не судилось“. Управитель і ініциятор сего невеличкого поки-що театру (дружина складає ся до тепер із 10 осіб, які виступали вже й на иньших сценах), задумав гарне дїло — навідувати з театральними виставами в недїлї і сьвяточні дни найдальші рускі оселї на Буковинї, щоби ширити любов до рідного слова, та щоб по можности сповняти морально-педаґоґічне післанництво питоме театрови. По інавґурацийній виставі в Чернівцях, до якої йдуть горячі приготованя, грати буде театр в Кіцмани, Садаґурі, Новоселици а відтак Заставнї, Вижници, Вашківцях і т. д. Грати буде Р. С. Т. по полудни з огляду на желїзниче получене з Чернівцями. На репертуар складають ся поки-що „Не судилось“ Бораковского — „Сватане на Гончарівцї“ Квітки Основяненка — „Безталанна“ Тобилева — „Честь“ Судермана — „Вихованець“ Янчука — „Верховинцї“ Коженьовского — „Сто тисяч“ Тобилевича — „Трійця гільтайска“ Нестроя і др. Управа сего людового театру придбала нові дуже гарні декорациї і старає ся, щоб запрезентувати ся як найкрасше нашій публицї, яка певне не відмовить свого попертя інституциї, яка сповнить немаловажну задачу, дбаючи, розуміє ся, про удержане єї на певній артистичній висотї.

НОВИНКИ.

Чернівцї, 28. марта 1905.

Акция росийских Українцїв. На послїднім засїданю лубеньского „Сїльско-господарского товариства“ порушив — як пишуть до „Кіевск. Откл.“ — один єго член Є. Н. Взятков справу свободи печати і українскої мови. Бесїдник висловив погляд, що на основі царского рескрипту із 16. лютого кожда інституция або ґрупа осіб може вказувати від себе на способи удосконаленя державного ладу. Після него як інтереси сїльского господарства так і повинність горожанина кажуть заявити ся в теперішну пору враз із всею Росиєю за свободою печати. В принципі нїхто сим виводам не противив ся. Дехто замічував, що загальні справи ледви чи підходять під рішене специяльного товариства. На те відповіджено, що приватні справи зависять від загальних. Вкінци принято отсї резолюциї: „Лубеньске товариство сїльских хозяїв, надїючись, що свобода преси вплине оспасенно на хозяйство, просить, щоби з огляду на етноґрафічні властивости краю свободу печати розширено і на українську мову.“

Шілеровий ювилей в Чернівцях. На засїданю ради мійскої із дня 23. с. м. полагоджено м. и. також справу сотих роковин Шілерової смерти. Р. др. Білїґ, реферуючи сю справу, згадав, що після попередних постанов до комісиї, яка займає ся сею справою, кооптовано людий із усїх артистичних кругів міста, а передовсїм запрошено голови сьпівацких товариств. Всї вони заявили ся, що візьмуть удїл в сьвятї, а руске й румуньске сьпівацке товариство вчинило се зависимим від того, як в проґрамі сьвята буде узгляднена і їх національність. На се радо згоджено ся. Комісия становить в справі Шілерового ювилея ось такі внесеня: 1. Щоб назвати улицю, яка лучить площу Елисавети із ул. Старою ім. Фридриха Шілера; 2. щоб оснувати стипендию шілерівску в висотї 250 кор., якуб виплачувано що року 9. мая абсольвентови ц. к. І. ґімназиї, що посьвятить ся ґерманїстицї; 3. щоби роздїлити між учеників нар. шкіл Шілерові брошури; 4. щоб поставлено Шілерову статую та 5., щоб дня 9. мая уладжено Шілерівский концерт в сали музичного товариства із отсею програмою: а) Кантата до Шілерового тексту; б) торжественна промова д-ра Тумлїжа; в) „Пісня до приятелїв“ (9. симф. Бетовена) продукция музичного товариства; г) апотеоза. При сїй точцї виступати будуть перед увінчаний бюст Шілера представителї поодиноких народів із відповідними промовами. Пополудни дня 9. мая відбуде ся людове Шілерівске сьвято, на якім робітники представляти муть Шілерового „Дзвона“. — Що до Шілерового памятника, то до його збудованя повинна причинити ся рада міста, а решту видатків покриють складки і дохід із представленя-раґее, яке відбуде ся в мійскім театрі дня 10. цьвітня 1905, як в річницю поетових уродин. — Над звітом комісиї забрав перший голос радн. надсов. Вол. Ясеницкий, підносячи зовсїм справедливо, щоб право на евентуальну Шілерівску стипендию мали також ученики иньших ґімназий, а не лиш такі, що кінчать І. (нїм.) ґімн. На сю зміну реф. згодив ся. Підношено ще справу, чи не лїпше було би місто ставити памятник — зладити Шілерівску криницю, одначе се відкинено і внесеня комісиї принято одноголосно. Цїкаво знати, чи черновецка рада мійска візьме ся в свій час так горячо до сьвяткованя Шевченкового ювилею, як тепер до Шілерового?!... Сего розуміє ся годї не добачити, що дехто заходив ся около сего ювилею не так для пошани самого Шілера, як для заакцентованя, що ось Чернівцї нїмецке місто. Оттимто треба піднести домагане голови „Бук. Бояна“, підперте старшиною „Armoni-ї“, щоб в програму Шілерового ювилею увійшли також точки рускі, а згл. румуньскі. На тім, що се всї народи Буковини будуть величати безсмертного творця „Дзвона“ скористає хиба й велич самого ювилею нїмецкого ґенія.

Два намірені самоубийства лучили ся Чернівцях 25. с. м. випливаючі майже з однакових мотивів — нещасної любови в однім, а з нещасного пожитя родинного в другім случаю. В домі офіцияла видїлу краєвого А. Р. при ул. Йосифа ч. 25. хотїла з початку отруїти ся, а коли отруя не дїлала — стрілила собі в груди з револьвера служниця др. Б. Перля Лесюківна. Причиною самовбийства є нещасна любов. Лесюківна через лектуру романів виробила собі красший сьвітогляд і погляд на любовне та супруже житє і длятого предметом єї любови міг бути лише чоловік інтелїґентний, суспільно лїпше ситуований. Нещасна не бачила, що люди сї, лїпше суспільно ситуовані, віддїлюють ся від таких, як она дївчат незглубимою пропастею на день і позволяють лиш у ночі їм сю пропасть перебувати. Се незнане переплатить Лесюківна мабуть житєм. Єї улюблений п. А. П. „полюбивши ся“ з нею, по якімсь часї став єї вияснювати, що пропасть суспільного положеня між ним, а нею не дасть ся вирівнати і через те пхнув єї револьвер в руки. Полїция переводить слїдство, відки она взяла збрую, бо підозрілим є се, що самовбийство мало місце в домі

лости — се велика прикмета. А однак се приневолює до певного роздуманя справи. І так: артисти українські, заступлені на нашій виставі дали всї (одні меньше, другі більше) наглядний доказ, що вони не лише талановиті самоуки, чи дилєтанти, але талановиті справдїшні малярі, яким не чужа сьвітова, европейська, малярсько-технїчна та загалом артистична культура. В більшій части вони й студенти заграничних малярських академій або їх абсольвенти. Всї вони роботу свою трактують поважно, як і годить ся се поважним артистам. З другої за те сторони богато з них (головно молодші) так переняли ся чужими напрямками, способами та потребами, так ввійшли в тоту інтернациональну культуру малярську, так улягли сильним, подекуди й добрим та незвичайно гарним впливам ріжних, знаних артистів-малярів, що поки що у Львові бачилисьмо виставу Українцїв-малярів, але не виставу українську *). Ся обставина, що богато малярів наших се дїти кількох шкіл, кількох артистичних гнїзд (головно Кракова), ся обставина була, здаєть ся менї, й причиною тої гармонїї, якої не конче надїятись було можна — перед отворенем вистави. Не було там богато широкого, відважного, власного розмаху крил молодечих, сьвіжих помислів (цїкавим в тім зглядї був для мене малий образок Сосенка: три дївчинки на золотім тлї, щось як би фраґмент іконостаса, коли глядїти на образ здалека), — була за те всюди гарна технїка, рутина, вправа, словом все, що дає школа талановитим своїм людям.

Що до квестиї інтернаціональности та своєрідности в штуцї, то тут можна-б довго розводити ся та сперечати, але се виходить поза рамцї нинїшнього фейлєтону. Малярі наші дали доказ, що не чужа їм сьвітова штука, що в царстві її порушають ся они свобідно і вільно, що в силї суть докинути до тої европейської скарбницї річи цїнні та поважні, що шукають себе невтомимо у всяких напрямках та струях дня (Сосенко), а в кінци і приневолили надїяти ся всїм, що скорше, чи пізнїйше, силою справдїшних талантів своїх — використають знане своє в той спосіб, що як нові люди дадуть почин новим шляхам, новій справдїшній українській штуцї.

І штука тота — прийде! Молодші малярі наші висвободять ся із впливу тих, що ввели їх в европейську, артистичну атмосферу, найдуть себе, — а тодї і почнеть ся може нова фаза нашого малярства. Поки-що треба віддати заслужену почесть тому, що нам артисти наші вже дали! Здаєть ся менї, що для богатьох з нас остання наша вистава була великою несподїванкою. Ся несподїванка, се великий крок вперед на дорозї нашого культурального розвою і всї лиш вдячними можуть бути тим людям, що уможливили ширшому сьвітови поступ сей сконстатувати.

(Далї буде).

*) Не йде тут бесїда про плахти та різьби.

улюбленого. Того самого дня кинув ся з балькону І. поверха в „Готелю Паріс“ учитель з Репужинець Ілия Плешка і розторощив собі до плит подвіря череп. Охотнича стация ратункова відвезла обоїх самоубийників до шпиталю краевого, де они доходять. Причиною знов убійства Плешка було нещасливе жите родинне, а именно часті сварні з жінкою від кількох літ. Они довели его до розпуки і він постановив умерти. При нещаснім найдено листи і книжки: „Das Buch über die Ehe“, і „Vollständiger Ratgeber über das Leben in der Ehe“. На допити про причину розпучливого кроку конаючий відповів сам: „Нещасливе подруже пхнуло мене до сего вчинку“.

Торговля тютюном на Буковині. В році 1902 сконсумувала Буковина тютюну на значну суму *3,024.158* кор. з того заграничних циґар сконсумовано на 2645 кор. Решта се виріб краевий. Після сорт, то циґар разом з заграничними сконсумовано *106* сотн. метр. загальної вартости *187.147* кор. циґаретів за *409.552* кор. тютюну в пачках *5196* сотн. метр. загальної вартости *2,390.509* кор., та 135 сотн. метр. табаки загальної вартости *17.650* кор. Коли иньші краї консумують більше циґар, то Буковина консумує більше тютюну в пачках. Прим. в Шлеску консумция циґар виносила в тім самім році, що на Буковині 106 сот. метр. — аж 2691 метр. сотн. Кілько то гроший край нужди і анальфабетів пускає річно з димом!

Із Боянчука. Встеклий пес, котрий з Комарівки (коло Боянчука) надбіг до Боянчука, покусав тут чоловіка в твар, а в Юрківцях шкільного хлопця Пентелея Гапея. Тут їв ся він з другими псами і звідси побіг до Вербівців, де також лиха наробив. Покусаного хлопця і чоловіка відвезено до Букарешту. Встеклий пес білий великий, щоби его вбили чутки нема. — *А. Зибачиньский.*

Велике нещасте в Землині. В Землині лучила ся дня 25. с. м. страшна пригода. Старенька 70 літна жінка пішла до своєї пивниці, а тимчасом над пивницею завалила ся страшна лявіна земна, засипуючи нещасну. На ратунок наспів відділ війска. Та коли жовніри вже почали відкопувати засипану, завалили ся нові маси землі, засипуючи 6 жовнірів. Доси є один забитий, 6 ранених, а 3 ще присипаних землею.

Злоба чиновників в Росиї. В повіті ґостиньскім в селі Ланьонтці коло Острова асентерунок коний викликав негодоване серед селян. Се негодоване використав для своїх цілий начальник сторожи земскої Ґріб. Він намовив мужиків, щоби йшли до властителя Ланьонток і домагали ся підвисшеня платні, та щоби забезпечили ся добре, бо шляхта хоче назад завести паньщину. Та коли у згаданого властителя мужики справді явили ся в числі 150, з чого 50 було із сусідного села, властитель згодив ся на підвисшене платні і они спокійно відійшли від него, випроваджуючи товаришів з другого села до дому. Та на дорозі зупинив їх відділ війска спроваджений Ґрібом і на его розказ дав три сальви до спокійно ідучих людий. 2 трупи на місци, 7 сконало в дорозі до шпиталя, а около 42 тяжко ранених — ото наслідки злоби чиновника в державі де право — се нагайка. Сим поступком Ґріба обурив ся навіть і перелякав офіцер ротний, що стояв під комендою Ґріба і сказав: „Я удоволіл ваше разпаряженіе, а кто вас будет судіть, не майо дело“. Ґріб по сповненю сего вчинку пішов запивати ся, а прокуратория тимчасом зажадала секцийонованя трупів для слідства в сій справі — про людске око, бо вислід его можна вже нині предвидіти.

Прогнана королева. Королева Мадаґаскару Ранавальо усунена з престола француским правительством і прогнана до Альґерії живе там з 30.000 франків, які єї що річно виплачує правительство мадаґаскарске. Та она чує ся покривдженою не тілько задля прогнаня з батьківского престола, але і задля низької пенсиї і що пів року вносить поданя до міністра кольоній о підвисшене цивільної лісти, котрі міністер реґулярно вкидає до коша, о скілько їх не продає збирачам автоґрафів. Навіть факт, що одна з француских часописий виступає в обороні скривдженої королеви не зворушує пана міністра в его вже зі звичаю випливаючій практиці кидати поданя бувшої королевої до коша.

Слюб Марконїого славного винахідника телеґрафу без дроту, відбув ся в неділю в Льондоні з п. Беатрічею O'Brien. На слюб було запрошених 500 осіб, а дарунки слюбні мають вартість звиж 500.000 франків. Акт слюбний підписав амбасадор італійский. Молоді виїзджають до Деблїна, а відтак з Ліверпулю за тиждень виїдуть до Ню-Йорку. Жінка Марконїого має 20 літ і походить з дуже старинного роду ірляндских льордів, що колись панував в Ірляндиї, аж доки один з его представителів не зрік ся корони на річ короля анґл. Генриха VIII. Є она дуже образована, володіє кількома язиками і любує ся в спортах. З Марконїм пізнала ся на однім з зборів в Льондоні.

Оповістки і іменованя:

Особисті вісти. Президент краю др. Октавян Бляйлебен перебуває тепер у Відни. — Віцемаршалок краю др. Ст. Смаль-Стоцкий повернув уже із Відня до Чернівців.

Із тов. укр. студ. „Січ“ в Чернівцях. На загальних зборах товариства що відбули ся дня 25. марта 1905. вибрано ось який виділ: Ярослав Весоловський, студ. прав голова; Іван Гошовський, студ. філь. заступником голови; Сьвятослав Лакуста, студ. філь. писарем; Едвард Вальнер, студ. філь. скарбник; Левко Рудницький, студ. філь. бібліотекарем: Яків Голота, студ. філь. господаром; Емануїл Стратичук, студ. прав архіварем; Іван Галущиньский, студ. філь. контрольором. Заступниками виділових вибрано: Миколу Полека студ. філь., Івана Голубовича студ. філь., Миколу Харжевского студ. філь. До заряду научного кружка вибрано: Володимира Домбровского, студ. філь. головою; Методія Оґродніка, студ. прав заст. голови; Миколу Полека, студ. філь. писарем. У видавничий кружок вибрано: Івана Галущинського, студ. філь. головою; Левка Рудницького, студ. філь. заст. голови; Осипа Гусаковського, студ. філь. писарем. В драматичнім кружку вибрано головою: Якова Голоту, студ. філь.; Івана Гошовского, студ. філь. заст. голови; Левка Добрянського, студ. філь. писарем.

Відозва. Відповідно до ухвали головних зборів вислав виділ минувшого року всім вп. членам підписаного товариства осібні картки з докладним зазначенем суми, котра належить ся товариству і зажадав вирівнаня тої належитости. На недавнім виділовім засіданю показало ся, що дуже мале число членів сповнило свій важний товариский обовязок, без котрого жадне товариство не може істнувати, і тому звертає ся виділ до всїх вп. членів еще раз сею дорогою з сердечною просьбою о найскорше надіслане належитостий так за минувші роки, як і за біжучий рік, щоби скарбник товариства міг все точно в касових книжках позаписувати і здати при наступаючих головних зборах, котрі відбудуть ся вже за короткий час, докладне касове справоздане. Гроші просить виділ посилати лише на адрес скарбника п. Дим. де Павнеля, надучителя у Валяві, почта Кіцмань. — Від виділу філії тов. „Руска Школа“ в Кіцмани: *І. Стратичук*, голова. *В. Григорович*, писар.

На бідну шкільну молодіж в Чорногузах зібрали Вп. п. О. Лучиньский і Ґеорґій Андрюк 48 кор. 20 сот. а зложили їх Вп. п.: Осип Лучиньский 1 кор., Атанасій Дальницкий 1 кор., Марія Костецка 1 кор., Schojl Hirsch 2 кор., Ґеорґій Андрюк 2 кор., Laufer Herzl 2 кор,, Singer u. Dauber 5 кор., М. Евдощек 20 сот., Nachmann Pauker 1 кор., Гнат Шпанюк 1 кор., Николай Ґрабовский 1 кор., Іван Ґоян 1 кор., Ґеорґій Малярчук 1 кор,, Josel Zloczower 1 кор., Іван Гулей 80 сот., Н. Кравчук 40 сот., І. Кордяк 1 кор., А. Мацканюк 1 кор., Олександер Семанюк 20 сот., К. Семанюк 1 кор., М. Бобульчук 40 сот., С. Малярчук 1 кор., Т. Кордяк 1 кор., С. Колотило 50 сот., В. Клум 1 кор., Н. Данилюк 40 сот., Д. Несторюк 20 сот., П. Танасїйчук 20 сот., Froim Hoffer 2 кор., І. Масіик Амб. 1 кор., І. Оґродюк 40 сот., Berl Naimayer 50 сот., Ф. Ґоян 20 сот., о. Х. Зеленчук 1 кор., D. Hcbel 1 кор., J. Hirschhorn 1 кор., І. Стратичук 1 кор., К. Перепелиця 20 сот., Ф. Ґрібович 20 сот., В. Іванюк 20 сот., В. Козлан 20 сот., Е. Шпак 40 сот. Н. Білак 40 сот., Ф. Іванюк 20 сот., Іван Урбаньский 1 кор., Dawid Hoffer 2 кор., J. Mitter 40 сот., В. Мазепа 1 кор., Т. Стратичук 50 сот.; Хмілевский, управитель дібр. в Вижниці 20 кор., Т. Прокопиц 60 сот., Hersch Rennert 50 сот.; Кирило Загул з Мілїєва 1 кор., В. Гумей 1 кор., — Заряд школи висказує отсим всім великодушним жертводавцям як найщирійшу подяку, а п. О. Лу.., і І. Андрюкови з осібна сердечне признане за їх труд около збираня гроший. — *О. Лучиньский* надучитель.

Із штуки і літератури.

„Істория Руси-України“ проф. М. Грушівського по довгих лїтах відмов і заборон одержала таки від міністра внутрішних справ дебіт до Росиї.

Артистичний Вістник місячник посьвячений музиці і штуці. Зошит II. і III. за лютий і марець 1905. Зміст: Наш журнал і суспільність. — Іван Труш: Проект українського театру у Львові і публіка. — Афоризми Нїтшого і Ів. Труша. — Філярет Колесса: Кілька слів про збиране і гармонїзоване українських народних пісень з доданем листів Миколи Лисенька. — Степан Чарнецький: Sancta apassionata (вірш). — Домет Людкевич: Наші видавництва і музикалії за останні літа (1900—1901). — Іван Труш: Вистава українських артистів. — Іван Труш: Артистичний орнамент окладинки. — Огляд: Музика, плястичні штуки, з широкого сьвіта, Нові книжки. Випуск містить крім сего фотоґрафічну різьбу Василя Шкрибляка „Барильце“, „Портрет“ Модеста Сосенка: „Перед сьвятом“, образ Івана Макушенка: Фотоґрафію Миколи Шкрибляка, а на окремім картоні: „Гість із Запорожя“. Образ Фотїя Красїцького. В музичнім додатку є дві пісні народні укладу Ост. Нижанковского: І. Колисанка. II. Ой ти поїхав, мене понехав. Арт. Вістник видає „Союз сьпівацких і музичних товариств у Львові. (ул. Вірменська 2. І. поверх; річна передплата 10 кор.) За редакцию відповідає Олександер Бережницький.

Руска хата. Ілюстрована часопись літератури, штуки і сучасного житя. Ч. 6. із 20 марта с. р. містить: Осип Шпитко Весною, К... у відповідь, М. Т. до альбому. — Вячеслав Будзиновский: Не такий, як нині. (Конець). — Гнат Шпитко: Благословлена будь. — Франц Михайлів: Сонети. — І. Вдовиченко: 1—4 (поезиї). — Іван Франчук: Нещасливий випадок (новельки — дальше). — І. Б-ич: Огляд угро-рускої літератури. — Кнут Гамзун: Пан (дальше). — К. Міксат: Неясна справа (дальше). В сім числі Р. Х. є між ілюстрациями портрети М. Лисенка, мін. Райнбабена, Т. Шевченка і кільканайцять знимок із Шевченкових власноручних рисунків. Руска Хата виходить двічи в місяць і коштує річно 12 кор. (Адрес Львів, Бляхарска 8.)

Rebellen. Ein sozialer Roman von Karl Marburger. Wien. Moderner Verlag. Leipzig—Budapest. Ст. 282. (Ціна 3 кор. 60 сот.) Під таким заголовком появила ся не так то давно повість німецкого писателя Кароля Марбурґера, яку він назвав суспільним романом, а яка представляє образ житя гуртка людий, названих автором ребелянтами-бурителями (Rebellen). Гурток сей складає ся в переважній части з росийских студентів і студенток, революціонерів і кількох поступовійших одиниць ріжного походженя. Повість написана здає ся в Парижу, видана „модерним накладом“ у Відни, а тереном єї Швайцария, а властиво одно єї місто т. є. Ціріх. Зверхний модерний вигляд книжки вельми сензацийний. На окладинці змальована острими штрихами сцена, у якій полїсмен приарештував женщину в чорній сукни, на певно студентку і провадить єї, як належить сподївати ся до тюрми. На дальшім плянї кипить улична демонстрация у воздусї має червоний прапор, а не бракує там і також більш сензацийної бомби. Однак такий лиш зверхний вигляд книжки, бо в середині не знайде читач нічого подібного. Автор не любить, щоби его герої входили в безпосередну колїзию з державними властями, мимо того, що се бунтівники, „бурителї суспільних основ житя, неблаґонадьожні, революціонери і безбожні соціялїсти“, він задовільняє ся теоретизованем своїх героїв. Люди ті ведуть дискусиї над всїми майже модерними, суспільними питанями, а навіть і природничими, як прим. над улучшеним методом препарованя промінчаків. Властивої акциї в повісти дуже мало, до чогось подібного не надавав ся сам терен повісти, місто Ціріх. Однак мимо того, книжка привязує читача до себе так сильно, що годі відорвати ся від неї, а се головно тому, що автор каже своїм героям дискутувати над тими власне темами, які стоять на первому місци денного порядку суспільних питань і тому, що дискусию провадять „бурителї“. Та приглянмо ся тепер близше тим людям, тим бурителям. Найбільш інтересними є типи женщин. На сам перед познакомлює нас автор з Німкою Герміною Кандерс, яка по втраті родичий, без відома опікуна покинула дім і приїхала до Ціріху, щоби записати ся на унїверзитет. Туда загнало єї сильне бажане „пізнати“ все, але вона не знає, як брати ся до того, доперва за порадою товаришок і товаришів, з якими скоро познакомила ся, укладає собі систематичний плян науки. Починає наперед слухати викладів з фільозофії природи, наук суспільних, а опісля постановляє виобразувати ся специяльно в правознавстві, щоби стати помічною найбільше пониженому родови людському. Перша єї товаришка, Росиянка Полька впроваджує єї в ширший товариський кружок, який з виїмкою австрийського Німця Роде'го, складає ся з росийських студентів і студенток. Роде робить на Герміну велике вражінє, вона відчуває до него симпатию, яка опісля вироджує любов. Особливо ділає на неї его вдача, яку коротко схарактерикувала Ральска словами, що се жовнїр і трубадур в однїй особі. Цїлий розвій переконань Герміни відбуває ся під впливом людий того кружка, а особливо під впливом Роде'го, она стає ся социялїсткою. Але єї переконаня, лишають ся лише переконанями, мимо того, що вона лише з переконаня про рівноправність мущин і женщин перша ему осьвідчає ся, мимо того, що вкінци згоджує ся і на вільне супружество, бо не в силї згодити ся на дальші консеквенциї сего поступку. На питане Роде'го, чи з хвилею, коли-би він єї покинув, тому, що перестав єї любити, вона не чулаби ся покривдженою, вона відповідає потакуючо. Се і є причиною, чому Роде не згоджує ся на пропозицию супружества, бо він тую любов любить і тій любові лишить ся вірним. „Wir sind nur in der Theori viel weiter als in der Praxis. Nitzsche hat recht: „Viele haben nicht den Mut zu dem, was sie wissen“. Was wir wissen, muss uns so in Fleisch und Blut übergangen sein, dass wir auch darnach handeln. Sonst ist es eine Lüge. — Ja, wir sind Rebellen geworden und haben die Ketten gesprengt, aber wir sind Rebellen geblieben. Was wir tun, kommt immer nur aus dem rebellierenden, aber nicht aus dem freien Geiste. Wir schleppen die Reste der Sklavenketten immer noch mit uns herum und wir fühlen uns — nicht als freie — sondern als Rebellen, als Helden oder Märtyrer“. (*К. б.*)

Ґоркій, а росийска Академія. Звісний росийский математик А. А. Марков вніс до росийскої „Академії Наук“ слїдуюче письмо: „Позаяк я бажаю, сподїю ся і вірю, що через найвисший маніфест з 25. грудня 1904. починає ся нова ера в росийскім праводавстві, уважаю за свій обовязок пригадати загальному зборови безпримірне нарушене права, що мало місце при іменованю Пешкова (Ґоркого) почетним членом (академії), котрий і доси не є втягнений в спис членів Академії і через се є позбавлений можности уживати прав почетного члена Академії. Правда уневажнене вибору Пешкова на почетного члена було оголошене в росийских часописях, якби в імени Академії наук; але ми знаємо, що то оголошене є сфальшоване. Такі оголошеня мають лише там місце, де панує неограничена самоволя, а по єї усуненю упадають цїлковито. Проте я пропоную тепер втягнути імя Пешкова до спису почетних членів Академії наук і запросити его брати участь після прав в працях Академії“. По випущеню Ґоркого з вязниці значне число Академиків на осібній нараді ухвалило в друге запропонувати Ґоркого на почетного член Академії наук в Петербурзі.

Оголошеня Кас райфайзеньских.

Перші загальні збори „каси позичкової і щадничої для громади Ширівцї горішні стов. зареєстрованого з необмеженою порукою“ відбудуть ся дня 9. цьвітня 1905 із слїдуючим порядком дневним: 1. має ся установити, яку найбільшу і яку найменьшу суму позволяє ся одному чоловікови зложити до щадницї каси; має ся установити речинцї виповідженя для вкладок щадничих і речинцї платности відсотків від вкладок щадничих; має ся установити яку найбільшу позичку можна одному членови дати; має ся установити стопу процентову для вкладок щадничих і для позичок (§§ 52 в—е, 59, 63 65); 2. має ся ухвалити, що робити з лишиними в касї грішми і як роздобути потрібних для каси гроший; 3. ухвала в справі запомоги краєвої; 4. вибір касиера, і означене платнї для него (§§ 29, 51, 52 ж); 5. ухвала кілько має бути членів в радї надзорчій і вибір ради надзорчої (§§ 32, 40, 51), — *Олекса Величко*, голова.

КАЛЄНДАР „Рускої Бесїди“
коштує тепер лиш 40 с.
а з пересилкою почтовою 50 с.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм єсть NERVOL
аптика др. Ю. Францоза в Тернополи.
Се є знамените усмиряюче средство до натираня против всяких ревматичних болїв, простудженя, ломаня костий, плечий гістця і нервових недуг. Прошу уважати на напись „Nervol“ і не принимати нїяких „Нервотонів“.
Цїна флякона 80 сот. 10 фляконів (фляшощок) 8 кор. з оплатою і опакованєм.
— (—2)

Велику фотоґрафію бук. руских послів
із славної робітнї ц. і к. придворного фотоґрафа Багриновича висилає франко за **2 Корони** „Руска Бесїда“ в Чернівцях.

Заряд друкарнї „Рускої Ради“ упрашає в послїдне всїх тих Вп. Панів, що **замовили і одержали** „Словар“ проф. Ом. Поповича, аби зволили за него вирівнати належитість.

Г. ФАЙЛЄС
усувач нагнїток
Чернівцї,
ул. Руска ч. 8.
8 (—)

КАНЦЕЛЯРИЯ
друкарнї товариства „Рускої Ради“
отворена
в недїлю і сьвята від 1/2 11 до 1/2 1 год. попол.

Друкарня „Рускої Ради“
виконує
всїлякі роботи друкарскі
скоро і дешево.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого
Чернівцї, улиця Головна-Енценберґа ч. 3.
повідомляє Вп. Публику, що надійшли весняні артикули в великім виборі і просить о ласкаві відвідини.

Капелюхи. Самостійна продаж капелюхів з ц. к. надвірної фабрики І. Г. Іта, у Відни, Осип Піхлер і Сини в Ґрацу, П. Ляндштетер і Сини у Відни, Борсоліна Осип і С-ка в Александриї. Склад ріжнородних фабрикатів для панів хлопцїв і дїтий. Капелюхи з фільцу, льодену, боброві, чорні і у всїляких модних красках. Цилїндри і кляки послїдна новість.

Парасолї від сонця і дощу, En tout cas чисті шовкові з наймоднїйшими ручками. Чорні (ґаранция через один сезон) К. 10·45, чорні (ґарант на оден рік К. 13·30, чорні (ґарант на 2 роки) К. 17·— Такі самі у всїх модних красках. Цигарницї і прочі подібні артикули після послїдної моди. Парасольки дитинячі в найбільшім виборі. Парасолї від дощу, для панів пань і дїтий.

Шапки для дам, панів, дївчат і дїтий до гри Tennis і т. д. п. ужитку у великем виборі.

Вироби паньчохові. Паньчохи дамскі сїтки, паньчохи для дїтий найлїпший виріб, сїткові кафтанитки, зарукавочки у всїх модних красках.

Конфекция. Убраня для дїтий Ceys, жакети і т. и.

Товари обувяні. Самостійна продаж обуви з Ґоуднярскої фабрики Ф. А. Попера у Відни і т. д. Найлїпші і з иньших славних фабрик як Антін Чапек і Найлїпші фабрикати на-весну. Черевики весняні обкладані лякером, Boxealt і Chevreaux з шовковим плїтий. Чоботи до польованя (ручна робота) шом і трікотовим нутром для панів дам дїчеревики домові і ріжні для панів і дам як також черевики до вправ ґімнастичних.

Білє і краватки з правдивого анґлїйского зефіру, в десень, білі пікові, гладкі, фалдовані під ґарантиєю. Ковнярики і маншети, білі і в красках. Краватки тукраєві і анґлїйскі, кождого місяця нові.

Артикули до подорожи. Найбільший вибір валїзок, куфрів, пуделок, ташок, клунків ремінцїв до пакованя, касет, циратових мішочків, нецезарків пледів, мішків на білє, дамских мошонок на дорогоцїнности і т. д.

Артикули шпортові. Бідбивачі до гри Lavn-Tennis, бальони, больцї, шапки і т. п. до того прибори.

Склад ц. к. упрвілїованої фабрики товарів з альпаки і хіньского срібла В. Бахмана і спілки у Відни.

Мужеске, дамске і дїточе Етаблїсема
ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРҐ
Чернівцї, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“
23 (1—24) поручаю на весну і лїто
Новости дамскої конфекциї і мужескої ґардероби
найновійшого рода
Специяльности в уборах дїточих.
Все після найновійшого крою і наймоднїйшої анґлїйскої і француской моди.
Дешеві сталі цїни — явні на кождій штуцї.

САМУЇЛ ҐАБЕ
Модний Базар в Чернівцях
ул. Паньска ч. 4
напротив каварнї „Habsburg“ напротив каварнї „Habsburg“
22 (1—7) Склад новостий у:
шовках, вовнах, батистах, льнянках, зефірах і левантинах, до суконь і блюзок.
Найлїпші фабрикати товарів полотняних як: полотна, шіфони, шіртінґи і перкалї, накривала на стіл ріжнородної величини.
Материї на убори мужескі тукраєві як і заграничні. Материї на ковнярики, маншети, як також комплетне білє мужеске після найновійшої моди.
Новости в хусточках до носа, постели, як також в комплетних виправах слюбних, і фіранках тканих і коронкових, сторах, диванах, стелївках і т. и.

Лїнія Гамбурґ—Америка
Проста переправа без пересїданя.
Знаним із своєї скорости почтовим і поспішним кораблем т. зв. Doppelschrauben-Schnelldampfer.
З Гамбурґу до
Ню-Йорку, Канади, Бразилїї, країв Ля-Плята, Полудневої Африки і Східної Азиї.
Парівцї „Гамбурґ—Америка“ лїнїї відзначають ся тим, що суть заосмотрені в знаменитий харч, чисті каюти, і пасажири їдуть ними скоро і безпечно.
Видача карт до всїх стаций Сполучених держав і до Канади
Ґенеральна аґенция для Буковини:
ЗАСТУПНИК: Герман Мітельман,
7 (4—12) Чернівцї, ул. Ратушева 11.

Перша буковиньска
специяльна робітня обуви і ортопедичне заведенє
ІВАНА ДІКА
абсольвента майстерского курсу ц. к. технольоґічного ремесельного музея у Відни, і заприсяженого судового знатока
поручає
ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОБУВИ
найновійшого крою для пань, панів і дїтий.
Замовленя виготовляєть ся сейчас з заграничних шкір.
При замовленях з провінциї пожадане, аби прислати з'ужитий черевик на міру.
Чернівцї
ул. Руска 11, а **Філїя** ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).
7 (—)

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
має на складі
Книги і друки для Кас райфайзеньских.

Видає товариство **„Руска Рада“**, в Чернівцях. За редакцию відповідає: Іван Захарко
З друкарнї товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.